

กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 1*

ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION STRATEGIES FOR ASEAN
COMMUNITY ENHANCEMENT OF SCHOOLS UNDER KHON KAEN
PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA 1

พีรเดช ทิ้งแสน

Peeradech Thingsaen

ศศิรดา แพงไทย

Sasirada Paengthai

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

North Eastern University, Thailand

E-mail: roogpee@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู รวมทั้งสิ้น 456 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 4) การวัดและประเมินผล และ 5) การนิเทศการศึกษา 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มี 5 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวัดและประเมินผลสู่ประชาคมอาเซียน กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเพื่อ

* Received 11 March 2020; Revised 29 March 2020; Accepted 29 March 2020

พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพลเมืองอาเซียน กลยุทธ์ที่ 4 เร่งรัดการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถสืบเสาะแสวงหาความรู้ของผู้เรียนยุคดิจิทัลและกลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการนิเทศแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เครือข่ายความร่วมมือ

คำสำคัญ: กลยุทธ์, การบริหารงานวิชาการ, ประชาคมอาเซียน

Abstract

The objectives of this research were: study the component, study the current and the desirable condition and formulate academic administration strategies for ASEAN community enhancement of the schools stated above. The mixed-methods research was conducted, using sample group of teachers and school administrators with a total of 456 persons through stratified random sampling. The instruments used were interview form, questionnaire, assessment form for evaluation of the appropriateness, feasibility and utility of the strategies. Statistics used were Mean, Standard Deviation (SD.), and PNI_{modified}. The research results were as follows: 1) Concerning components of the academic affairs administration, there are 5 aspects namely 1) curriculum development, 2) teaching and learning management, 3) media, innovation and technology, 4) evaluation and measurement, and 5) educational supervision. 2) Regarding the present condition of the administration in overall and individual aspect, all are also at modulate level. As for the desirable condition and individual aspect, all are also at the highest level. 3) As a result of developing academic affairs administration strategies for ASEAN community enhancement of the schools under Khon Kaen Primary Education Service Area 1, there are 5 strategies. Strategy 1- School curriculum development focusing on ASEAN community 2- Developing potentials of teachers and educational personnel to be capable of conducting evaluation and measurement attuned to ASEAN citizenship. Strategy 3- Enhancing teaching and learning for development of students to be ASEAN citizens. Strategy 4- Accelerating utilization of media, innovation and technology for searching abilities of students in digital age. Strategy 5- Enhancement of collaborative supervision along with co - operative network.

Keywords: Strategies, Academic Affairs Administration, ASEAN Community

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ปัจจุบันมีอิทธิพลส่งผลกระทบอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ด้วยความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เชื่อมเข้าด้วยกัน ในลักษณะโลกไร้พรมแดน มีการไหลเวียนอย่างเสรีและไร้ขีดจำกัดที่มีฐานขององค์ความรู้ การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าประเทศไทยเป็นประเทศผู้นำที่มีบทบาทสำคัญในการก่อตั้งสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of Southeast Asian Nations - ASEAN) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 เพื่อร่วมมือและส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ความเจริญทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์และการบริหารในภูมิภาคมีประเทศสมาชิกร่วมก่อตั้ง 5 ประเทศ คือ ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และสิงคโปร์ ซึ่งนับว่าเป็นวิสัยทัศน์ที่ยอดเยี่ยมมากของผู้นำในสมัยนั้น องค์กรดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศสมาชิกโดยการรวมตัวกันเพื่อป้องกันตนเองและสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ในเวลาต่อมามีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีก 5 ประเทศ คือ บรูไน เวียดนาม ลาว กัมพูชาและพม่าอาเซียนมีประเทศคู่เจรจาได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย แคนาดา อินเดีย รัสเซีย สหรัฐอเมริกา กับ 1 กลุ่มประเทศ คือ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ซึ่งแสดงถึงบทบาทและความสำคัญของอาเซียนว่าเป็นที่ยอมรับของประชาคมอื่น ๆ ในโลก ปัจจุบันภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกพยายามที่จะรวมตัวกันให้เป็นปึกแผ่นเพื่อสร้างความร่วมมือและความเข้มแข็งของภูมิภาค เช่น การรวมตัวของกลุ่มประเทศยุโรป ซึ่งมีการก่อตั้งเป็นสหภาพยุโรป (European union - EU) เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 มีสมาชิก 27 ประเทศ มีความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างเข้มแข็งจนถึงขั้นประเทศส่วนใหญ่ใช้เงินสกุลเดียวกัน คือ ยูโร และให้ความร่วมมือที่สำคัญด้านการศึกษา ก็คือ การพัฒนาอุดมศึกษาของสหภาพยุโรปตามมติที่ประชุม Bologna Process ซึ่งจะทำให้อุดมศึกษาเข้าสู่มาตรฐานเดียวกันจะนำไปสู่ความคล่องตัวของการเคลื่อนย้ายถ่ายโอนนักศึกษาและอาจารย์ตลอดจนการถ่ายโอนหน่วยกิตระหว่างกัน นับเป็นความร่วมมือที่เข้มแข็งของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป (วลัยพร แสงนภาพวร, 2552)

สภาพที่เกิดขึ้นส่งผลให้การจัดการศึกษาไทยต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องและให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคตในการส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพได้ตามมาตรฐาน ซึ่งปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 บัญญัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในหมวดที่ 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 4 แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม สาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม มาตรา 80 (3) กล่าวไว้ว่า พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทาง

การศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษามีการดำเนินการที่เหมือนกันตามที่กระทรวงศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้กำหนดแนวทางการดำเนินการให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษา นักเรียน ครู ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามแต่การดำเนินงานของสถานศึกษายังไม่มีกลยุทธ์ของสถานศึกษาและมีกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินการอย่างจริงจังและจากการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา กลุ่มพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อำเภอบ้านฝาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปีการศึกษา 2559 ไม่ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวัง ดังนี้ 1) หลักสูตรสถานศึกษาไม่มีการกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมที่เป็นวิชาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและไม่มีการบูรณาการเข้ากับรายวิชาใด ๆ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ไม่เอื้อต่อประชาคมอาเซียน 3) สถานศึกษาไม่มีเครือข่ายเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนทำให้เกิดปัญหาไม่สามารถที่จะดำเนินการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) แหล่งเรียนรู้และอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เนื่องจากการขาดงบประมาณสนับสนุนทั้งของหน่วยงานราชการ เอกชนตลอดชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ 5) ครูและบุคลากรในสถานศึกษาขาดทักษะด้านภาษาในการสื่อสารซึ่งตรงกับนักวิชาการว่าการขาดกลยุทธ์ที่ดีการจัดการศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทำให้การดำเนินการบริหารสถานศึกษาดำเนินการไปไม่บรรลุเป้าหมายอย่างเท่าที่ควร(จรรยา พานู, 2556) และสถานศึกษาขาดงบประมาณจากหน่วยงานในการสนับสนุนในการจัดการศึกษาไม่เพียงพอหลักสูตรไม่ได้กำหนดรายวิชาเกี่ยวกับอาเซียนเป็นวิชาเพิ่มเติม นักเรียนขาดทักษะด้านภาษาและครูขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ประมวล เซ็นนอก, 2555)

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เห็นความสำคัญในการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ให้สามารถพัฒนานักเรียน บุคลากรเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นประชาชนอาเซียนอย่างมีคุณภาพสามารถดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมและมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการตามแนวการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพพึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการตามแนวการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

3. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีผสมผสาน (Mixed Method Research) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 456 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นหรือชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามและแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.90 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .921 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item – Objective Congruence Index : IOC) และ ค่าดัชนี PNI_{Modified} และดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการตามแนวการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการตามแนวการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการตามแนวการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการตามแนวการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการตามแนวการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการตามแนวการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ Matrix Analysis การบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ระยะที่ 3 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 ยกร่างกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบและยืนยันกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการศึกษา สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดเรียนการสอน 3) ด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 4) ด้านการวัดและประเมินผล และ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

2.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการตามแนวการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการนิเทศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดเรียนการสอน ด้านสื่อและเทคโนโลยี และ ด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ

2.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการตามแนวการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ทุกข้อโดยเรียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการ

จัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

3. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ 47 มาตรการและ 59 ตัวชี้วัด ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพมาตรฐานอาเซียน มี 13 มาตรการ 16 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวัดและประเมินผลสู่คุณภาพมาตรฐานอาเซียน มี 11 มาตรการ 12 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพลเมืองอาเซียน มี 8 มาตรการ 9 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 4 เร่งรัดการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถสืบเสาะแสวงหาความรู้ของผู้เรียนยุคดิจิทัล มี 9 มาตรการ 12 ตัวชี้วัด และ กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการนิเทศแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เครือข่ายความร่วมมือ มี 6 มาตรการ 10 ตัวชี้วัด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีประเด็นน่าสนใจที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. องค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า องค์ประกอบกลยุทธ์การพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อประสิทธิผลของนักเรียน มี 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดเรียนการสอน 3) สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 4) ด้านการวัดและประเมินผลและ 5) การนิเทศการศึกษา เมื่อพิจารณาจากข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่า ให้ยืนยันองค์ประกอบการบริหารวิชาการตามแนวจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาทั้ง 5 องค์ประกอบ แสดงให้เห็นว่า หากสถานศึกษาได้มีการดำเนินการตามองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบนี้แล้วจะสามารถทำให้สถานศึกษานั้น ๆ สามารถบริหารวิชาการตามแนวจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของอุทัยเทพ บุญฤทธิ์รักษา ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการศึกษาวិจัยพบว่า การดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาเอกชนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ คือ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านบุคคล 3) ด้านบริหารทั่วไป 4) ด้านงบประมาณ แนวทางการ

ดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาเอกชน สถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน การจัดสรรงบประมาณและมีโครงการรองรับเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การจัดหาบุคลากรที่มีความสามารถตรงความต้องการของประชาคมอาเซียนและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน สถานศึกษามีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอาเซียนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ (ฤทัยเทพ บุญยฤทธิ์รักษา, 2556) และกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการวิจัย การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการวิจัยในด้านความสอดคล้องของมาตรฐานในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามมิติความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ พบว่า ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน มีความเหมาะสมในระดับมาก และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับ ปานกลาง และมาตรฐานที่ 6 ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน มีความเหมาะสมในระดับ มาก และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

2. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการตามแนวจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการตามแนวจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน พบว่า มีสภาพปัจจุบันมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลางทุกด้านซึ่งมีปฏิบัติเรียงระดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดเรียนการสอน สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการวัดและประเมินผล และ ด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ สภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารวิชาการตามแนวจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน พบว่า มีความต้องการจำเป็นอยู่ในรับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับระดับความประสงค์หรือความต้องการจำเป็นที่มีระดับความต้องการจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ ซึ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์เมทริกซ์ (Matrix Analysis) ระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยพิจารณาจุดตัดที่ 3.50 (จากระบบ 5 ระดับ) ผลการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่าทั้ง 5 ด้านอยู่ในผลงานไม่ดีต้องปรับปรุง สอดคล้องกับ ทศพร ปุ่มสีดา และคณะ ที่มีผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบันในทุกด้านจึงต้องนำเสนอกลยุทธ์ในการบริหารโรงเรียน

ขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ทัศพร ปุ่มสีดา และคณะ, 2559) และพิพัฒน์ ภูมิไญ ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด สภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบันในทุกด้านจึงต้องนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ซึ่งจัดลำดับความต้องการจำเป็น คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดเรียนการสอนสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการวัดและประเมินผล และ ด้านการนิเทศการศึกษาตามลำดับ ไปสู่การยกร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ต่อไป (พิพัฒน์ ภูมิไญ, 2555)

3. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ 47 มาตรการและ 59 ตัวชี้วัด ซึ่งมีกลยุทธ์ที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

3.1 กลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่มีผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพลเมืองอาเซียน แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ครูควรมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ พัฒนานตนเองอย่างต่อเนื่อง ปรับปรุงพัฒนาระบบการให้บริการ การสร้างองค์ความรู้และให้ความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ออกแบบการเรียนรู้ สร้างและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆที่สามารถพัฒนานักเรียนสู่สากลและบูรณาการวิธีการสอนที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ เอเมอร์ โลहित ซึ่งได้ศึกษาวิจัยการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 พบว่า คุณภาพครูที่ควรดำเนินการสูงสุดคือครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เข้ากับประชาคมอาเซียนรองลงมาคือครูต้องมีทักษะด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ด้านคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษาที่ควรดำเนินการสูงสุดคือผู้บริหารควรมีการสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาเซียน (เอเมอร์ โลहित, 2558) และสอดคล้องกับ Zao, J. ได้ศึกษาเกี่ยวกับโครงการและกลยุทธ์การจัดการความรู้ในโรงเรียน กรณีศึกษาการพัฒนาครูมืออาชีพยุคใหม่ พบว่าการจัดการความรู้สามารถทำให้ครูพัฒนาเป็นครูมืออาชีพด้วยองค์ประกอบ จัดโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สร้างผู้นำในการจัดการความรู้ พัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งการสร้างการเรียนรู้และสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ สร้างระบบการจัดการความรู้สำหรับครูผู้สอนให้เป็นครูมืออาชีพ กระตุ้นให้มีการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือและแบ่งปันความรู้ และสร้างกลไก การติดตาม สนับสนุนและประเมินผลการพัฒนาครูผู้สอน (Zao, J., 2013)

3.2 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ของมาตรการกลยุทธ์ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพลเมืองอาเซียน มีค่าเฉลี่ย สูงสุดได้แก่ การพัฒนานักเรียนให้ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้การพัฒนานักเรียนถือเป็น บทบาทและเป็นหัวใจหลักสำหรับการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ นักเรียนต้องได้รับ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีเป้าหมายที่ชัดเจนสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของตลาดการพัฒนานักเรียนควรให้ได้รับประสบการณ์ตรง ด้าน ภาษา อาชีพ และยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่าง มีเจตคติที่ดีต่อนานาชาติ มีความรู้ทักษะอาชีพ ทักษะทางสังคมอย่างเข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับสมใจ อธิรัฐ ได้ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนให้ มีคุณลักษณะพลเมืองอาเซียนที่พึงประสงค์ พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ พลเมืองอาเซียนที่พึงประสงค์มี 5 ประเด็น กลยุทธ์ คือ 1) การศึกษาและกำหนดแนวทางใน การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพลเมืองอาเซียนที่พึงประสงค์ 2) การสนับสนุนการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างสถานศึกษาใน ประเทศและในอาเซียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพลเมืองดังกล่าว 3) การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ตระหนักถึงความสำคัญของอาเซียนและสามารถจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพลเมืองอาเซียนที่พึงประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) การส่งเสริมความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณลักษณะพลเมืองอาเซียนที่พึงประสงค์และ 5) การเสริมสร้างบรรยากาศสถานศึกษาให้เอื้อ ต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องอาเซียน (สมใจ อธิรัฐ, 2556) และยังสอดคล้องกับมานิต วงศ์มูล ซึ่ง ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการจัดการจัดการสถานศึกษาเพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคม อาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 พบว่า แนวทางการพัฒนาการ บริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียนในแต่ละด้านมีดังนี้ 1) ด้านการพัฒนามาตรฐานการจัดการสถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดา เนินงานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนสู่สาธารณชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่นการเผยแพร่ทางเว็บไซต์ สื่อออนไลน์จดหมายอิเล็กทรอนิกส์สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้ทุกคนสามารถรับข้อมูลได้โดยสะดวก รวดเร็ว 2) ด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรและการมีส่วนร่วมมีการประชุมกำหนดภาระหน้าที่ ของหัวหน้างาน/ผู้ดูแลรับผิดชอบ/คณะทำงานเกี่ยวกับอาเซียนมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม 3) ด้านการพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยขอรับการสนับสนุนทุนการวิจัยและพัฒนาจากองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการ สอดแทรกกระบวนการวิจัยสู่การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนรู้จักการคิดอย่างเป็นระบบมี ขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน 4) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วน ร่วมในการแสดงความคิดเห็นและมีเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงความสามารถกับโรงเรียน เครือข่ายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนการเข้าร่วมกิจกรรมบนเวที

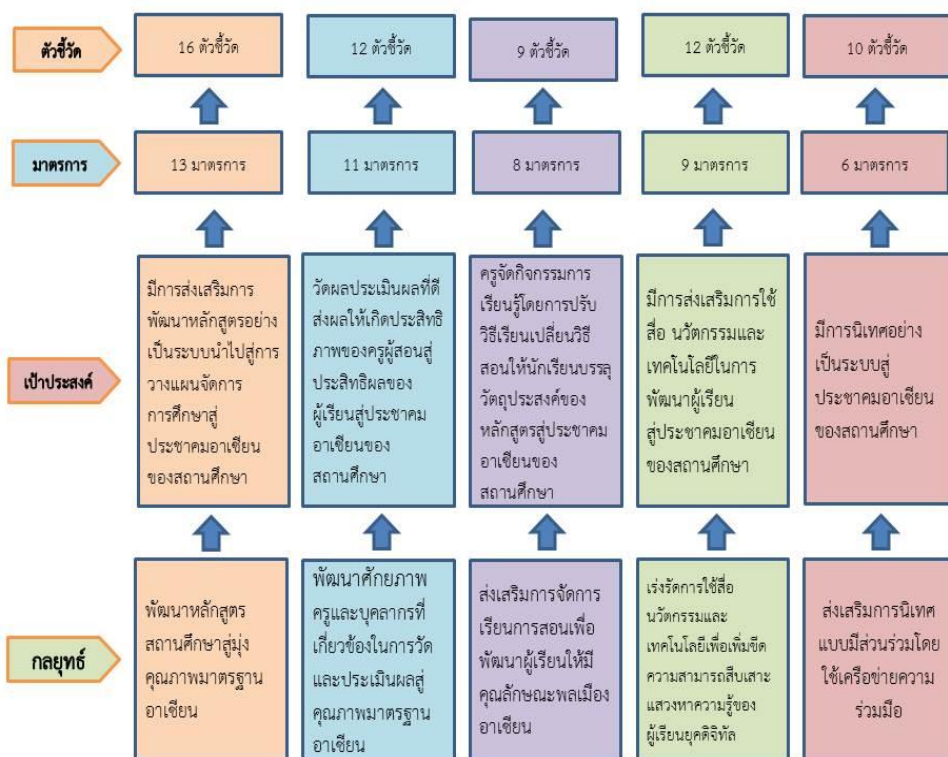

สากลของอาเซียน 5) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสถานศึกษา ควรจัดห้องศูนย์อาเซียนหรือมุมอาเซียนเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้แสดงผลงานนิทรรศการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอาเซียนจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอ (มานิต วงศ์มูล, 2558)

3.3 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของมาตรการ กลยุทธ์กลยุทธ์ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพลเมืองอาเซียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มาตรการ ด้านการส่งเสริมเครือข่ายเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการสร้างเครือข่ายมีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารวิชาการของสถานศึกษา โรงเรียนสร้างเครือข่ายการเรียนรู้โดยการดำเนินการจัดประชุมอบรม จัดแหล่งเรียนรู้ จัดตั้งศูนย์อาเซียน รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จากหน่วยงานและองค์กรภายนอก นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานสู่โรงเรียนเครือข่ายเพื่อเป็นเวทีในการเผยแพร่ผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เช่น งานวันอาเซียน ชุมนุมอาสาอาเซียน การสร้างเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต และโครงการ Connecting Classrooms เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมใจ อีรธิฐ พบว่า การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างสถานศึกษาในประเทศและในอาเซียน การส่งเสริมความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพลเมืองอาเซียนที่พึงประสงค์ (สมใจ อีรธิฐ, 2556)

องค์ความรู้ใหม่

กลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ 47 มาตรการและ 59 ตัวชี้วัด ดังนี้

ภาพที่ 1 แผนที่กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

สรุป/ข้อเสนอแนะ

กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1) เป็นกลยุทธ์เพื่อสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องของสถานศึกษาให้ขับเคลื่อนและเห็นความสำคัญพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะของพลเมืองอาเซียน โดยผ่านองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2.) การจัดการเรียนการสอน 3) สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 4) การวัดและประเมินผลและ 5.การนิเทศการศึกษา ในสภาพปัจจุบันมีการบริหารงานวิชาการในระดับความปานกลางและสภาพพึงประสงค์มีความต้องการในพัฒนาอย่างมาก โดยมีกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน 5 กลยุทธ์ 47 มาตรการ 59ตัวชี้วัด ข้อเสนอแนะในการนำกลยุทธ์ไปใช้ต้องศึกษา กลยุทธ์

เป้าประสงค์ มาตรการและตัวชี้วัดของกลยุทธ์เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำกลยุทธ์นี้ไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ทัศพร ปุ่มสีดา และคณะ. (2559). การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา. ใน *ดุขฎิบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประมวล เซ็นนอก. (2555). การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในอำเภอลำทะเมนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. ใน *รายงานการศึกษานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิพัฒน์ ภูมิไธ. (2555). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด. ใน *ดุขฎิบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มานิต วงศ์มูล. (2558). การพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ฤทัยเทพ บุญฤทธิรักษา. (2556). การดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วลัยพร แสงนภาพวร. (2552). การจัดการศึกษาเพื่อคนไทย สู่ความเป็นประชาคมอาเซียน. *วารสารการศึกษาไทย*, 6(61), 24-30.
- สมใจ ชีรติฐ. (2556). กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพลเมืองอาเซียนที่พึงประสงค์. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*, 4(ฉบับพิเศษ), 45-52.
- เอมอร โลहित. (2558). การบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

Zao, J. (2013). *School Knowledge Management Framework and Strategies : The new perspective on teacher professional development*. Run on 24 October 2013 จาก <http://www.sciencedirect.com/science?>